

15 Νοεμβρίου 2016

Βασικές αρχές της επικοινωνίας και η θέση τους στην ποιμαντική

Ορθοδοξία / Ποιμαντική

Πρωτοπρεσβύτερος Χρήστος Αιγίδης

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2f7Prdu>]

Στο σημείο αυτό θα καταγράψουμε και θα σχολιάσουμε τις βασικές αρχές της επικοινωνίας. Είναι πολύ σημαντικό και ωφέλιμο για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη επικοινωνία να γνωρίζουμε τις βασικές αρχές και όσο είναι δυνατόν να τις τηρούμε. Να σημειώσουμε πως οι βασικές αυτές αρχές καλό θα είναι να διέπουν την κάθε είδους επικοινωνία μας είτε πρόκειται για την προφορική είτε τη γραπτή επικοινωνία μας. Το ίδιο ισχύει σχετικά με την ποιότητα και το περιεχόμενο της επικοινωνίας μας, δηλαδή να τηρούνται οι αρχές όταν επικοινωνούμε με έναν φίλο ή όταν βρισκόμαστε σ' ένα συνέδριο ή όταν κάνουμε μια υπηρεσιακή αναφορά στον εργασιακό μας χώρο.

Η ορθή εξέλιξη της επικοινωνίας ως μορφής κοινωνικής αλληλεπίδρασης διέπεται από ένα σύστημα αρχών, οι οποίες κινούνται στο πλαίσιο της κοινωνικής

ψυχολογίας.

Οι βασικότερες αρχές που επηρεάζουν τις σχέσεις μεταξύ των επικοινωνούντων μερών και διέπουν την επικοινωνία είναι οι εξής : (Φαναριώτης 2009)

- * Αρχή του αμοιβαίου σεβασμού και θέλησης για κοινωνική βελτίωση
- * Αρχή του σκοπού
- * Αρχή της ειλικρίνειας
- * Αρχή της σαφήνειας και της απλότητας
- * Αρχή της καλής θέλησης και της πειστικότητας
- * Αρχή της συντομίας και της πληρότητας των μηνυμάτων.

Στο πλαίσιο της επικοινωνίας τα διάφορα άτομα ασκούν κάποιο ρόλο ανάλογα με το αντικείμενο της επικοινωνίας, με τη θέση την οποία κατέχουν στο πλαίσιο της επικοινωνίας, με τον σκοπό που επιδιώκουν κ.ο.κ. Από την άποψη αυτή πρέπει τα άτομα που επικοινωνούν να προσαρμόζουν τη στάση τους και την όλη μορφή της επικοινωνίας στις απαιτήσεις του ρόλου τον οποίο παίζουν σε κάθε περίπτωση (Φαναριώτης 2009). Η παραπάνω άποψη είναι σημαντική για κάθε είδους επικοινωνία των ανθρώπων, εξαιρετικά όμως στη δική μας περίπτωση αποκτά ακόμα πιο ουσιαστική θέση, μιας και η επικοινωνία κατά την άσκηση των Ποιμαντικών καθηκόντων ενός Κληρικού παρουσιάζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Η παρουσία, η θέση και ο τρόπος με τον οποίο επικοινωνεί ο Ιερέας χρήζει ιδιαίτερης προσοχής. Εδώ να σημειώσουμε ότι πολλοί άνθρωποι αισθάνονται τον Κληρικό ως

κάτι διαφορετικό λες και προέρχεται από έναν άλλο πλανήτη. Επίσης, υπάρχει το ενδεχόμενο όταν η σχέση του Κληρικού με τους πιστούς δεν είναι ισορροπημένη νομίζοντάς τον ως αυθεντία ή αλάθητο, κάτι που σαφώς είναι λάθος. Το φαινόμενο αυτό ίσως συνέβαινε περισσότερο τα παλιά χρόνια που το μορφωτικό επίπεδο των ανθρώπων ήταν σχετικά χαμηλό και εάν ο Ιερέας είχε έστω μια βασική μόρφωση τον υπερεκτιμούσαν.

Επειδή στην εποχή μας έχουνε αλλάξει πολλά ευτυχώς, και το μορφωτικό επίπεδο των ανθρώπων έχει σημαντικά βελτιωθεί καθώς και με την παρουσία των νέων τεχνολογιών και ιδιαίτερα η χρήση του διαδικτύου έγινε καθημερινότητα, είναι επιτακτική η ανάγκη να είναι ο Ιερέας ενημερωμένος σε ένα ευρύ φάσμα γνώσεων και σε μια μεγάλη σειρά θεμάτων και προβληματισμών. Ακόμα το πεδίο ενδιαφέροντος των θεμάτων που απασχολεί πλέον τους κληρικούς έχει τα τελευταία χρόνια διευρυνθεί. Έχουν εισέλθει στο χώρο της Ποιμαντικής νέα δεδομένα και νέες αναζητήσεις. Θα αναφέρουμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, αυτό της βιοηθικής. Είναι όλα εκείνα τα προβλήματα που προκύπτουν και οι απαντήσεις που πρέπει να δώσει η Εκκλησία σχετικά με θέματα μεταμοσχεύσεων, τεχνικής αναπαραγωγής, διακοπή κυήσεως, καύση των νεκρών κ.α . Όλα αυτά τα επίκαιρα και καυτά θέματα τα πιο παλιά χρόνια δεν ήταν στις αναζητήσεις και στους προβληματισμούς της Εκκλησίας όμως σήμερα είναι σε καθημερινή βάση το περιεχόμενο της επικοινωνίας.

Για τους παραπάνω λόγους και για την ουσιαστικότερη επικοινωνία στην Ποιμαντική Διακονία ο Κληρικός της σημερινής πραγματικότητας πρέπει πριν να επικοινωνήσει και πέρα από τις βασικές αρχές που καλό είναι να τηρήσει, να εντοπίσει κάποια θέματα όπως:

- * να γνωρίζει τους αποδέκτες στους οποίους αναφέρεται
- * να έχει πλήρη γνώση του σκοπού της επικοινωνίας
- * να γνωρίζει το αντικείμενο για το οποίο επικοινωνεί
- * να παρουσιάζει πλήρη εικόνα του θέματος
- * να αναμένει αντιρρήσεις και διαφωνίες
- * να διασφαλίζει την αξιοπιστία του μηνύματος

Στην συνέχεια θα δούμε αναλυτικά τις Αρχές της επικοινωνίας κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά και αναγωγή στην επικοινωνία των Κληρικών κατά την άσκηση των ποιμαντικών τους καθηκόντων.

(συνεχίζεται)

<http://bit.ly/2fAVaWP>